

action/2015

SLOGOPIS

informativni časopis za razvojne teme | številka 19 | julij 2015

MLADI IN RAZVOJNO SODELOVANJE

Urad RS za mladino

Pobuda EU o humanitarnih prostovoljcih

Mladi in humanitarno delo

Priložnosti za mlade

Zgodbe mladih globalnih sosedov

KAZALO

- 2 **Uvodnik**
- 3 **Novičke iz Slovenije in sveta**
- 5 **Mladi in razvojno sodelovanje**
- 5 Mladinske organizacije kot učno polje za mlade (Urad RS za mladino)
- 6 Pobuda EU o humanitarnih prostovoljcih: skrbimo, ukrepamo!
- 7 Pr(a)vi koraki do poklica humanitarnega delavca
- 8 SLOGA s kampanjo »Tudi ti si globalni sosed« za večjo globalno solidarnost
- 9 »Razvoj je v veččinah in znanju« (Mirovni inštitut)
- 10 Pogledi mladih globalnih sosedov iz oddaje Kdo si pa ti?
- 12 Davčna pravičnost za zagotavljanje človekovih pravic (Ekvilib inštitut)
- 13 Mladi globalni zagovorniki za socialno pravičnost (SLOGA)
- 14 Zavod Krog in Slovenija v Jordaniji s projektom Jordanija skozi oči otroka
- 15 Medkulturni dialog v puščavi
- 16 **Napovednik dogodkov**

Slogopis

Časopis SLOGE – Platforme nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

Izdaja

SLOGA – Platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč
Povšetova 37, 1000 Ljubljana, Slovenija
(sedež pisarne: Metelkova 6, Ljubljana)
Telefon in faks: 01 434 44 02
Elektronska pošta: info@sloga-platform.org
Spletna stran: www.sloga-platform.org

Odgovorna oseba

Marjan Huč, koordinator platforme/direktor

Urednica

Adriana Aralica
(adriana.aralica@sloga-platform.org)

Strokovni sodelavci

Albin Keuc
Vid Tomić
Patricija Vrtič

Lektoriranje

Špela Bešter

Fotografije

Arhiv Sloge in ostalih nevladnih organizacij ter drugi viri

Fotografija na naslovnici

© Sim Davis, @simdavisphoto

Oblikovanje in postavitev

MEDI-A-NORM d. o. o.

Tisk

R-tisk, Rihar Boštjan s. p.

Naklada

1200 izvodov

Vse avtorske pravice pridržane.
Izdano julija 2015.

Izdajo časopisa financirajo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, Evropska komisija in action/2015. Vsebina odraža le poglede avtorjev in ne uradnih stališč financerjev.

UVODNIK

✍ GOSTUJOČE PERO

Da so mladi prihodnost, ni floskula, ampak realno dejstvo

Foto: osebni arhiv

Robert Križanič
podpredsednik Sveta SLOGA in direktor zavoda Povod

Nisem simpatizer prioritiziranja potreb ali merjenja potrebe po pomoči z različnimi lestvicami, še manj na osnovi kakršnih koli opredelitev prednosti po letih ali spolu. Razumemo pojem ranljivosti, vemo, kdaj in kdo je najbolj šibek za nepredvidene udarce od zunaj. Vendarle, ko nastopijo težave, je to za vse v okolju neprijetno, škodljivo ali v skrajnih situacijah celo smrtonosno.

A mladi se omenjajo v nacionalnih, nadnacionalnih in drugih dokumentih ter strategijah na tem svetu, predvsem v zahodnem delu, po navadi v kontekstu deprivilegiranih ali ranljivih družbenih skupin. Lahko je tako prav, lahko pa je tudi podcenjujoče. Na enem listu papirja bomo težko dorekli enoznačen odgovor. Situacije lahko pogledamo filozofsko, praktično, politično, razvijamo sociološke teorije ali analiziramo statistike o zaposlenih in višino prihodkov. Enormno vidikov se upošteva ali preferira v dani situaciji, ko analiziramo mladino. Med najpomembnejšimi pa je celostna slika v mikro okolju, ki ga gledamo.

Pred nekaj dnevi sem bil udeleženec na podjetniški konferenci v Almatiju (Kazahstan) za mlade podjetnike in mlade, ki razmišljajo o podjetniški poti. Organizatorja sta bila največji podjetniški inkubator iz Almatija in Univerza za management. Med najpomembnejšimi dejavniki in prednostmi, ki so jih mladi izpostavljali, so, da bo čez nekaj let v državi na eno starejšo osebo pet mladih, da država spodbuja podjetništvo, da je nezaposlenost zgolj pri petih odstotkih, da je precej dostopna možnost brezplačnega mentorstva za podjetnike začetnike ... in da je stopnja nacionalnega ponosa izjemno visoka. Pri nas je vse ravno nasprotno, a hkrati smo v zanosu ideje, kako smo najbolj razviti del sveta in da mladi po vsem svetu potrebujejo ravno naše znanje in pristope. Razen v Evropi in v tako imenovanih industrializiranih državah je povprečna starost pod trideset let, ponekod celo pod dvajset. Realno to pomeni, da so mladi največji del populacije na svetu. Ali samo zaradi tega kot družbena skupina potrebujejo poseben tretma? Spet smo pri negativnem odgovoru. Odvisno.

Zagotovo pa trdim eno: mladi potrebujejo varno okolje, to pa ustvarjajo ali uničujejo starejši prebivalci. Torej za mlade naredimo največ, ko starejšim dopovemo, naj dajo mir. Dobesedno.

Po večini so mladi, ki danes plujejo proti Stari celini in želijo bolj varno okolje za življenje, iznajdljivi, izobraženi in sposobni najti priložnosti. Pri nas po drugi strani izgubljammo ravno takšne svoje ljudi, ker ne znamo ustvariti spodbudnega delovnega okolja. Ne razumem vlade, ki zapira vrata priložnosti tako zase kot za svet v okove minimalne kvote. Ne zgolj učiti mlade, ampak učiti se od mladih, si želim, da bila mantra družbe. Ne glede na to, od kod ti prihajajo ali kam gredo.

✍ ADRIANA ARALICA

MED ZGODOVINSKIM, NOVIM IN IZGUBLJENIM – KAJ NAM JE PRINESEL DOGOVOR IZ ADIS ABEBE?

Na tretji mednarodni konferenci o financiranju za razvoj, ki je potekala med 13. in 17. julijem v Adis Abebi, so se države dogovorile, da nadaljujejo s krepitvijo finančnih ukrepov. Globalna civilnodružbena skupnost z dogovorom ni zadovoljna; glavni očitki so, da je dogovor premalo zavezujoč, ostajamo namreč brez globalnega nadzornika nad davki in gradimo na vključevanju zasebnega financiranja za razvoj brez zagotovljene odgovornosti in transparentnosti. Združeni narodi vendarle govorijo o »zgodovinskem dogovoru«.

Leto 2015 je za razvojno skupnost izjemno pomembno – poleg dogovora o financiranju za razvoj pričakujemo še dogovor o globalnih ciljih trajnostnega razvoja in nov dogovor o soočenju s podnebnimi spremembami, izziva, ki ogroža vse, ne glede na kraj rojstva. Pričakovanja javnosti so gradila na predhodnih dogovorih o financiranju za razvoj, kot sta Monterreyski sporazum (*Monterrey Consensus*) in Deklaracija iz Dohe (*Doha Declaration*). Na konferenci je bil sprejet dogovor o financiranju za razvoj – Akcijska agenda iz Adis Abebe (*Addis Ababa Action Agenda*).

Združeni narodi so dogovor že razglasili za »prelomen sporazum, ki zagotavlja podlago za implementacijo globalne agende za trajnostni razvoj, ki jo bodo svetovni voditelji sprejeli septembra«. Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki-moon je poudaril, »da je rezultat iz Adis Abebe podlaga prenovljenemu globalnemu partnerstvu za trajnostni razvoj, ki nikogar ne bo pustil zadaj«. A oglasile so se tudi organizacije civilne družbe. Skupna točka večine kritik je, da dogovor ne zagotavlja dodatnih sredstev, potrebnih za izkoreninjenje revščine. Druga točka je nepripravljenost globalne skupnosti na dogovor o oblikovanju posebnega telesa Združenih narodov, ki bi bedel nad davki – namesto funkcionalne institucije so se države dogovorile o razširjenem mandatu posebnega odbora davčnih strokovnjakov, katerega člani bo imenoval generalni sekretar Združenih narodov po konzultacijah z državami članicami.

POZIV H GLOBALNI SOLIDARNOSTI OB SVETOVNEM DNEVU BEGUNCEV

Inštitut za afriške študije je v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve, Visokim komisariatom Združenih narodov za begunce (UNCHR) in drugimi nevladnimi organizacijami 19. junija že četrto leto zapored obeležil svetovni dan beguncev, ki je bil namenjen tako beguncem kot tudi ozaveščanju širše javnosti o begunski problematiki in načinu vključevanja beguncev v slovensko družbo. Slogan letošnjega dneva beguncev se je glasil: »Lahko sem tudi JAZ – lahko si tudi TI« (*It could be ME – it could be YOU*).

NOV FINANČNI SVEŽENJ ZA NOV PODNEBNI DOGOVOR IZJEMNO POMEMBNA ZA RAZVOJNO SODELOVANJE

V četrtek, 2. julija 2015, sta SLOGA in Plan B za Slovenijo – Mreža nevladnih organizacij za trajnostni razvoj – organizirala delovno srečanje na temo podnebnega financiranja v luči pogajanj za nov podnebni sporazum, ki bo predvidoma sprejet decembra v Parizu. O samem procesu pogajanj je spregovoril mag. Zoran Kus, glavni slovenski pogajalec. Poleg predstavnikov nevladnih organizacij so se nam pridružili tudi iz Službe Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, medtem ko so se vabljeni z Ministrstva za finance in Ministrstva za zunanje zadeve opravičili.

SLOGA PODPISALA USTANOVNI AKT KONZORCIJA VSEBINSKIH MREŽ NEVLADNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE

Konzorcij vsebinskih mrež nevladnih organizacij je 10. junija 2015 organiziral Nacionalno konferenco o strategiji razvoja vsebinskih mrež nevladnih organizacij z namenom, da se pokažejo potenciali nevladnih organizacij in se opredeli vloga vsebinskih mrež v prihodnje. Konferenca se je udeležila tudi SLOGA, ki je ob zaključku dogodka podpisala ustanovni akt Konzorcija vsebinskih mrež nevladnih organizacij Slovenije.

OTROCI IZ SREBRENICE NA LETOVANJU V SLOVENIJI

Zavod KROG je pripravil nepozabno osemdnevno brezskrbno letovanje in doživetja tako, da so se otroci v tem času naučili plavati, se kopali v morju in bazenih, igrali v zabaviščnem parku in Tivoliju, si ogledali Koper, Izolo in Drogo Kolinska, Portorož in Piran, z ladjo pluli po Piranskem zalivu, si ogledali akvarij v Piranu, obiskali Živalski vrt Ljubljana in mednarodno razstavo 1001 izum ter razstavo Srebrenica 1995, obiskali so tovarno čokolade Gorenjka, v času ustvarjalnih delavnic slikali na platno in ustvarjali zastavice ter okvirje za fotografije iz morskih školjk in se udeležili športnih aktivnosti na prostem.

SLOVENSKE NVO V RAZVOJ MENTORSTVA IN PODJETNIŠTVA V KAZAHSTANU

Zavod Povod in Razvojni center Ptuj sta oblikovala dogodek »Mentoring For Young Entrepreneurs« z Univerzo za management v Almatiju, ALMA, in tamkajšnjim podjetniškim inkubatorjem MOST. Namen dogodka je bila izmenjava dobrih praks in razvoj pobud za mednarodno sodelovanje med evropskimi in kazahstanskimi mladimi podjetniki in med institucijami, ki dajejo podporo mentorstvu v podjetništvu. Ob tem je bila 8. julija 2015 organizirana celodnevna konferenca, pred tem pa še nekaj srečanj in študijski obiski s podjetniškimi organizacijami in NVO v Almatiju.

4. MEDNARODNA KONFERENCA DAN AFRIKE

Dne 19. in 20. maja je v prostorih Mednarodnega centra za promocijo podjetij in Gospodarske zbornice Slovenije potekala 4. mednarodna konferenca Dan Afrike pod častnim pokroviteljstvom predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza.

ZAKLJUČIL SE JE TEDEN AFRIKE

Zaključil se je Teden Afrike, s katerim smo obeležili svetovni dan kulturne raznolikosti za dialog in razvoj ter dan afriške enotnosti. Teden Afrike je potekal med 20. in 31. majem, v sklopu tedna pa se je zvrstilo deset različnih dogodkov, kar je le še prispevalo k pestrosti ponujenih vsebin. Dogodka je koordinirala SLOGA v sodelovanju s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO.

NA OKROGLI MIZI O PARTNERSTVIH IN IMPLEMENTACIJI NOVE RAZVOJNE AGENDE

Pred pričetkom Evropskih razvojnih dni je SLOGA v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Bruslju organizirala okroglo mizo z naslovom »Post-2015 Development Agenda as a New Reality – Opportunities for Small States«. Panelisti so spregovorili o izzivih in priložnostih, ki jih prinaša nova razvojna agenda. Veleposlanik Matjaž Šinkovec je predstavil prioritete Slovenije na področju razvojnega sodelovanja in v pogajanjih o ciljih trajnostnega razvoja, doc. dr. Draško Veselinovič se je osredotočil na zasebni sektor in priložnosti, ki jih bo prinašala nova razvojna agenda za zasebni sektor, mag. Eyachew Tefera pa je izpostavil ključno vlogo civilne družbe ne le pri implementaciji agende, temveč tudi pri oblikovanju prioritet države.

NA EVROPSKIH RAZVOJNIH DNEH O PRIHODNOSTI RAZVOJNEGA SODELOVANJA

Na Evropskih razvojnih dneh, ki so potekali 3. in 4. junija v Bruslju, je sodelovalo več kot 400 govorcev in več kot 5.000 udeležencev. Dogodka se je udeležilo tudi 14 mladih prihodnjih voditeljev, ki so imeli priložnost vplivati na politike, ki bodo sooblikovale tudi njihovo prihodnost.

POROČILO ZN: USPEHI DOSEGANJA RAZVOJNIH CILJEV TISOČLETJA KOT ODSKOČNA DESKA ZA NOVO RAZVOJNO AGENDO

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki-moon je predstavil poročilo o razvojnih ciljih tisočletja za leto 2015. Glede na poročilo predstavljajo cilji najbolj uspešno pobudo in gibanje za izkoreninjenje revščine v zgodovini. Cilji predstavljajo tudi odskočno desko in referenčno merilo za oblikovanje nove agende trajnostnega razvoja, ki bo sprejeta septembra v New Yorku.

SPREJETA DEKLARACIJA O ZUNANJI POLITIKI REPUBLIKE SLOVENIJE

Državni zbor Republike Slovenije je 10. julija 2015 po večletnih pripravah sprejel novo Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije. Deklaracija določa vrednotne in pravne temelje slovenske zunanje politike, sedem ciljev in deset prednostnih nalog. Deklaracija med cilje uvršča »okrepljeni multilateralni sistem, ki temelji na [...] okrepljenem mednarodnem razvojnem sodelovanju in trajnostnem razvoju.«

✍ **MAG. PETER DEBELJAK**, DIREKTOR URADA RS ZA MLADINO

Mladinske organizacije kot učno polje za mlade

Foto: Boštjan Lah

Urad Republike Slovenije (RS) za mladino, ki deluje v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, spodbuja mlade k aktivnemu delovanju v njihovem domačem okolju in ustvarja pogoje za vključevanje mladih v družbene procese. Na področjih, kjer delujejo mladi, Urad spodbuja načela solidarnosti, strpnosti, sodelovanja in medgeneracijskega povezovanja. Raziskava družbenega profila mladih v Sloveniji iz leta 2010 kaže, da pomena mobilnosti ne gre iskati zgolj v posameznikovem in družbenem blagostanju, ampak mobilnost z neposrednim stikom krepi samostojnost, ki vodi do boljšega razumevanja ter večje strpnosti in solidarnosti do »drugačnih«, ki ju je mogoče razumeti kot nujen pogoj za mir v globalnem svetu. Vendar pa je omenjena raziskava, podobno tudi raziskava iz leta 2013, pokazala na politično apatijo mladih in njihovo nezanimanje za politične procese ter sodelovanje v političnih in civilnodružbenih procesih. Zaradi slednjega je spodbujanje aktivne participacije mladih ključnega pomena za uspešen razvoj mladinske politike kot tudi njenega vpliva na družbeni razvoj, tako na nacionalni kot tudi na globalni ravni. S tem namenom Urad spodbuja delovanje nacionalnega in lokalnih mladinskih svetov, vzpostavlja sistem informiranja mladih o možnostih participacije,

usklajuje delo Sveta Vlade RS za mladino, sofinancira programe, ki spodbujajo mladinsko delo, in skrbi za izvajanje Nacionalnega programa za mladino. Pomembna prednostna naloga, ki jo opredeli Nacionalni program za mladino, je tudi mobilnost mladih. Ključne aktivnosti za doseg zastavljenih ciljev na področju mobilnosti, spodbujanja medkulturnega dialoga, strpnosti in razumevanja raznolikosti pa so predvsem promocija vrednot, predvsem tolerance in spoštovanja raznolikosti preko različnih kampanj (Evropska mladinska kampanja Sveta Evrope proti sovražnemu govoru), in promocija možnosti mednarodnega sodelovanja z uporabo različnih instrumentov, ki jih koordinira in nadzira Urad (program Erasmus+: Mladi v akciji).

V Nacionalnem programu za mladino so jasno opredeljene tudi »mladinske organizacije kot učno polje demokracije, katere gradijo na mladem posamezniku kot aktivnem in odgovornem državljanu, ki bo demokratičnost ohranil tudi kasneje v življenju.« Zato si Urad prizadeva prepoznati interes države in vseh pristojnih v vzgajanju odgovornih državljanov in spodbujanju avtonomije s pridobivanjem kompetenc za neodvisno življenje. Pri tem lahko tvorno vlogo igrajo prav mladinske organizacije, ki z »usposabljanjem« omogočajo mladim, da vplivajo na družbo, jim pomagajo na poti ekonomskega

in socialnega osamosvajanja ter s tem ključno prispevajo k razvoju države.

Družbeno angažiranost in participacijo mladih lahko povečujemo tudi s spodbujanjem mladih k večjemu sodelovanju v organizacijah v mladinskem sektorju oziroma s sodelovanjem v mladinskem delu. Da bi lahko mladi uspešno in učinkovito sodelovali v mladinskem sektorju, je treba reševati nekatere probleme, ki otežujejo nadaljnje spodbujanje strukturiranega dialoga, promoviranje pomena mladinske participacije, izboljšanje infrastrukture v mladinskem sektorju, okrepitev informiranja in usmerjanja v mladinskem sektorju ter spodbujanje ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju, ustvarjanje kapacitet za kakovostno mladinsko delo, zagotavljanje delovanja neorganizirane mladine in razvoja prostovoljstva mladih, ki skupaj tvorijo problemska osišča, na katera se nanaša Nacionalni program za mladino 2013–2022. ■

Pobuda EU o humanitarnih prostovoljcih: skrbimo, ukrepamo!

Foto: EUAV

Foto: David Canon (VSO)

Humanitarne potrebe se še naprej stopnjujejo. Število ljudi, ki potrebujejo humanitarno pomoč, se je v zadnjem desetletju podvojilo in znaša osupljivih 82 milijonov ljudi. Nikoli ni bolj veljalo, da humanitarna skupnost potrebuje nabor orodij za odzivanje na to neprimerljivo situacijo. Boljše sodelovanje in usklajevanje, povečano humanitarno financiranje in okrepljeni človeški viri, vključno z dobro usposobljenimi in bolje pripravljenimi posamezniki, so potrebni, če želimo biti uspešni pri naslavljanju sedanjih in prihodnjih ravni humanitarnih potreb ter doseganju dolgoročnih ciljev izgradnje odpornosti.

Skupaj z državami članicami je Evropska unija (EU) največja donatorica humanitarne pomoči na svetu. Pobuda EU o humanitarnih prostovoljcih¹ je razburljivo novo orodje, ki združuje evropske prostovoljce in organizacije z vsega sveta. Podpirala bo zagotavljanje humanitarne pomoči in krepiła zmogljivosti najbolj ranljivih skupnosti po svetu za spopadanje s katastrofami. Organizacije iz Evrope in tretjih držav bodo sodelovale pri napotitvi in sprejemu prostovoljcev za delo na humanitarnih projektih, in sicer na področjih, kot so pripravljenost na nesreče, zmanjševanje tveganja nesreč in povezovanje pomoči, obnove ter razvoja.

STE ORGANIZACIJA, AKTIVNA NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI, CIVILNE ZAŠČITE ALI DELA S PROSTOVOLJCI?

Pobuda EU o humanitarnih prostovoljcih (*EU Aid Volunteers* – EUAV) organizacijam ponuja dodatna sredstva za delo na področju pripravljenosti na humanitarne nesreče in odzivanja na izredne razmere, vključno s finančnimi sredstvi, človeškimi viri, prenosom znanja in izgradnjo zmogljivosti. Organizacije, ki želijo sodelovati v pobudi EU za humanitarne prostovoljce, so vabljeni, da se zavežejo k standardom pobude EUAV pri upravljanju s prostovoljci, ki urejajo pobudo EU o humanitarnih prostovoljcih, preden ustanovijo konzorcij za napotitev prostovoljcev. Več informacij o tem, kako se pridružiti, najdete na spletni strani EACEA.² Namenska sredstva so na voljo tudi za izgradnjo zmogljivosti organizacij pošiljateljic in gostiteljskih organizacij na področjih, kot so organizacijske zmogljivosti, vzpostavitev mreže ali tehnična in tematska usposabljanja.

BI ŽELELI POSTATI HUMANITARNI PROSTOVOLJEC EVROPSKE UNIJE?

Priložnosti za humanitarne prostovoljce EU bodo odprte za evropske državljane in rezidente za daljši čas, starejše od 18 let. Išče mo posameznike z najrazličnejšimi ozadji in različnimi delovnimi izkušnjami. Priložnosti za humanitarne prostovoljce EU bodo zasnovane na podlagi specifičnih potreb na terenu, ki bodo opredeljene pred napotitvijo. Veščine in delovne izkušnje prostovoljca bodo usklajene, da bodo izpolnjevale ugotovljene humanitarne potrebe, kar bo zagotavljalo, da bo napoten ustrezen kandidat za posamezno pozicijo. Prosta mesta bodo na voljo v začetku leta 2016. Več informacij najdete na spletni strani Evropske komisije.³ ■

¹ Evropska komisija – *EU Aid Volunteers; ECHO Factsheet*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/thematic/eauidvolunteers_en.pdf (30. junij 2015).

² EACEA – *Certification Mechanism for Sending and Hosting Organisations*. Dostopno prek: https://eacea.ec.europa.eu/eu-aid-volunteers/actions/certification-mechanism-for-sending-and-hosting-organisations_en (30. junij 2015).

³ Evropska komisija – *EU Aid Volunteers*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers_en (30. junij 2015).

Pr(a)vi koraki do poklica humanitarnega delavca

Delo v humanitarnem sektorju je izredno zanimivo in razgibano ter zagotovo eden izmed tistih poklicev, pri katerem si lahko posameznik dokaj hitro ustvari pozitivno karmo za več let naprej. A kaj, ko je slovenski humanitarni sektor premajhen in preveč podhranjen, da bi lahko nudil priložnost vsem nadebudnim mladim, ki bi želeli stopiti na poklicno pot humanitarnega delavca. Kljub napisanemu razmere na tem področju niso tako slabe. Ne spomnim se, da bi na slovenskih zaposlitvenih portalih kadarkoli zasledila razpis za prosto delovno mesto v humanitarnem sektorju, kar pa ne drži za tuje spletne strani, kjer je poklic humanitarnega delavca iskan in cenjen. Strani, kot sta *ReliefWeb* in *DevelopmentJobs*, se šibita pod tovrstnimi ponodbami, vendar je pot do uspešnega razgovora za mladega slovenskega diplomanta vse prej kot preprosta.

Najprej bi želela razčistiti s prepričanjem, da je za opravljanje tovrstnega poklica potrebna izobrazba s področja mednarodnih odnosov ali mednarodnega razvoja. Namreč veliko lažjo pot do poklica humanitarnega delavca imajo posamezniki, ki imajo poleg interesa za tovrstno delo še izobrazbo s področja medicine, gradbeništva, kmetijstva, vodarstva, ekonomije, psihologije itd. To so konkretna znanja, ki so v okoliščinah humanitarne katastrofe najbolj iskana. Poskušajte si predstavljati humanitarne katastrofe, v kateri je bilo ranjenih več tisoč ljudi, porušena polovica zgradb, infrastruktura ne deluje, prekinjeni so vodovodni in kanalizacijski sistemi kot tudi preskrba s hrano. Koga bi kot žrtev omenjene nezgode bolj potrebovali? Ekipo, sestavljeno iz zdravnikov, inženirjev in nutricionistov, ali ekipo politologov? Gre za seveda zelo posplošujoč primer, katerega glavni namen ni odvratanje študentov mednarodnih odnosov in sorodnih smeri od omenjenega poklica.

V Sloveniji zaenkrat še ni specializiranega visokošolskega programa s področja mednarodnega razvoja in humanitarnega dela,

zato morajo slovenski študenti po tovrstna znanja v tujino. Študirati humanitarno delo je vsekakor najbolje v državah, ki imajo dobro razvit humanitarni sektor. Prej kot z vidika pridobivanja relevantnih akademskih znanj je ta korak pomemben zaradi geografske bližine večjih humanitarnih organizacij, ki študentom tekom študija ponujajo možnost opravljanja prakse ali drugih oblik pridobivanja izkušenj.

Kaj storiti v primeru, da ste si svoj študij že izbrali in šele kasneje ugotovite, da vas zanima humanitarno delo? Zamenjava univerzitetnega programa je ena izmed možnosti. Če pa vas zamenjava študijske smeri ne zanima ali ste s svojim študijem že zaključili, vam toplo priporočam pridobivanje dodatnih izkušenj preko prostovoljnega dela v domačih in tujih nevladnih organizacijah. Veščine, kot so vodenje skupin in projektov, pisanje projektnih prijav in poročil, upravljanje in izvrševanje proračuna organizacije, javno nastopanje in organizacija dogodkov, so osnovna znanja, ki jih humanitarni delavec potrebuje. V Sloveniji obstajajo raznorazni razpisi za nevladne organizacije, na katere se lahko z dobro idejo za družbeno koristen projekt prijavite (razpisi tujih veleposlaništev, občin in evropskih institucij). Druga možnost je pridobivanje izkušenj v tujini, ki ob pomoči evropskih sredstev po navadi ni prevelik finančni zalogaj. Omenim lahko dva pomembnejša programa Evropske unije: Evropska prostovoljna služba in *EU Aid Volunteers*. Pri prvem gre za že ustaljen program, medtem ko je drugi razmeroma nov in namenjen izrecno pridobivanju izkušenj s področja humanitarnega dela. Poleg evropskih je na voljo še veliko drugih izmenjav v organizaciji slovenskih nevladnih organizacij, npr. tabori v sklopu SCI – *Service Civile International*, ki jih v Sloveniji koordinira Zavod Voluntariat, ali program mednarodnega skupinskega prostovoljstva POTA v organizaciji Mladinskega informacijskega centra.

Omenila bi še eno zelo pomembno veščino, brez katere je delo v humanitarnem

Foto: osebni arhiv

sektorju nemogoče: in sicer znanje jezikov. Ne mislim samo na angleščino, ampak tudi na »strateške« svetovne jezike, kot so francoščina, španščina, arabščina, svahili, ruščina itd.

Nabor pravih izkušenj je šele vstopnica v obdobje mrzličnega pisanja prošenj za delo in mreženje pri relevantnih humanitarnih organizacijah. Slovenski iskalci zaposlitve smo zaradi majhnosti domače države in slabo razvitega humanitarnega sektorja v veliko težji poziciji kot kolegi iz držav, ki za razvojno pomoč namenijo več proračunskih sredstev. Zato v tem sektorju, še bolj kot v katerem drugem, velja rek, da je potrebno biti ob pravem času na pravem mestu. Pri tem ne škodi dobra mera strateškega pridobivanja izkušenj, kot je recimo učenje francoščine ob opravljanju prostovoljnega dela v Kongu. Druga, veliko bolj tvegana, možnost za začetnike je potovanje neposredno na kraj humanitarne nesreče in iskanje humanitarne organizacije, ki bi vas hotela vzeti pod svoje okrilje. Glede na to, da je v okoliščinah humanitarne krize vsaka dodatna delovna sila še kako dobrodošla, slednja strategija ne zveni slabo, vendar je hkrati tudi zelo tvegana in finančno zahtevna.

Sama sem svojo prvo službo v humanitarnem sektorju dobila šele štiri leta po tem, ko sem se zavedela, da je to poklic, ki ga želim opravljati. Sledilo je večletno pridobivanje izkušenj, učenje jezikov in kakšnih sto prijav na relevantna delovna mesta. Moja vrata v humanitarno delo so se odprla pri češki nevladni organizaciji Človek v stiski (*People in need*), ki na vzhodu Ukrajine skrbi za razdeljevanje hrane, zdravil in sredstev osebne higiene, obnavlja razrušene domove ter organizira dostavo pitne vode in popravila vodovodnega sistema. Če ne bi tekoče govorila rusko, angleško in češko ter že dve leti prej živela v Ukrajini, se to verjetno ne bi zgodilo.

Želim vam veliko sreče in potrpežljivosti v iskanju svojega mesta v humanitarnem sektorju. ■

SLOGA s kampanjo »Tudi ti si globalni sosed« za večjo globalno solidarnost

SI GLOBALNI SOSED.

SLOGA v evropskem letu za razvoj 2015 izvaja kampanjo »Tudi ti si globalni sosed«, katere cilj je posameznikom približati pomen mednarodnega razvojnega sodelovanja v vedno bolj soodvisnem svetu. Poleg tematskih objav o razvojnem sodelovanju in globalni soodvisnosti na družabnih omrežjih z oznako #GlobalniSosed oz. #GlobalNeighbour bomo skozi spletno kampanjo, dogodke, promocijska gradiva in sodelovanje z mediji razvojne tematike približali posameznikom.

O EVROPSKEM LETU ZA RAZVOJ 2015

Evropski parlament in Svet Evropske unije sta leto 2015 razglasila za evropsko leto za razvoj 2015, ki poteka pod sloganom »**Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost**«. Cilj evropskega leta je državljanem ozaveščati o mednarodnem razvojnem sodelovanju in izpostaviti konkretne rezultate, da se bodo zavedali pomena mednarodnega razvojnega sodelovanja v vse bolj soodvisnem svetu. Je prvo evropsko leto, posvečeno zunanje-politični temi.

Evropska unija je s svojimi članicami največja donatorica razvojne in humanitarne pomoči. Leto 2015 je ključno za mednarodno razvojno sodelovanje, saj potekajo pogajanja o novi razvojni agendi. Mednarodni sporazumi, sklenjeni v letošnjem letu, še posebej

o post-2015 agendi in ciljih trajnostnega razvoja, bodo naslavljali globalne izzive za naslednjih 15 let. V primerjavi z razvojnimi cilji tisočletja bo nova razvojna agenda univerzalna. Zajemala bo tudi okoljsko agendo in bo implementirana skozi partnerstva, ki bodo vključevala več deležnikov.

Evropsko leto za razvoj 2015 je razdeljeno na **tematske mesece**. Tema meseca januarja je Evropa v svetu, februar je posvečen izobraževanju, marec naslavlja ženske in dekleta, v aprilu je obravnavano zdravje. Maja je pozornost namenjena miru in varnosti, junijska tema je trajnostna in zelena gospodarska rast, dostojna delovna mesta in podjetja. Tema meseca julija so **otroci in mladi**, v avgustu obravnavamo humanitarno pomoč, septembra naslavljamo demografijo in migracije. V oktobru naslovimo prehransko varnost, novembra trajnostni razvoj in podnebne ukrepe, decembra pa leto zaključimo s človekovimi pravicami in upravljanjem.

V Sloveniji je nacionalni koordinator aktivnosti v sklopu evropskega leta za razvoj 2015 Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije.

O KAMPANJI »TUDI TI SI GLOBALNI SOSED«

Kaj pomeni razvojno sodelovanje in kdo ter kako ga izvaja? Zakaj je razvojno so-

delovanje pomembno? Kakšni so rezultati razvojnega sodelovanja in kako je k temu pripomogla Evropska unija ter njene države članice? Kako lahko vsak posameznik prispeva k trajnostnemu razvoju? To so vprašanja, ki jih bomo naslavljali v kampanji »Tudi ti si globalni sosed«, razbijali mite in predsodke, ki spremljajo te teme, ter tako prispevali h globalni solidarnosti.

PRIDRUŽITE SE!

Fotografirajte se s sloganom kampanje in jo objavite na družabnih omrežjih z oznako #GlobalniSosed oz. #GlobalNeighbour in #ELR2015 oz. #EYD2015. Tako izrazite podporo globalni solidarnosti v evropskem letu za razvoj 2015. Lahko pa se nam pridružite na dogodkih v sklopu projekta, katerih cilj bo osvetliti različne vidike mednarodnega razvojnega sodelovanja in spodbuditi kritičen pogled ter razprave. ■

»Razvoj je v veščinah in znanju«

Foto: Mirovni inštitut

Foto: Mirovni inštitut

Gaudence je tiha in zadržana, pogovarja se skoraj šepetaje. Stara je 20 let in oba starša sta umrla leta 1994 zaradi AIDS-a. Bila je še dojenček in nikoli ni imela priložnosti, da bi ju spoznala. Njo in njeni dve sestri je vzgajala teta. V šolo je hodila do 2. razreda srednje šole, potem pa ni bilo več denarja za šolnino in je morala šolanje opustiti.

Pri 17-ih je poiskala delo v neformalnem sektorju kot hišna pomočnica (*house-girl*). Sicer pravi, da ji je to delo zelo pomagalo in o njem ne more reči nič slabega, vendar je bilo to edino delo, ki ga je lahko našla. Ker ni končala srednje šole in ne govori angleško, ni imela možnosti za boljše zaposlitev. Gaudence pravi, da je danes v Ruandi manj hišnih pomočnic kot nekoč, saj več deklet hodi v šolo. Tiste, ki so danes hišne pomočnice, so bolj cenjene, kot so bile nekoč, in so bolj plačane, ker jih ni tako enostavno zamenjati. Pravi, da so bile prej plačane okrog 0,25 evrov na dan, zdaj pa lahko dobijo okrog 0,65 evrov na dan (torej približno 18 evrov na mesec).

Družina, pri kateri je delala in živila dve leti, je bila do nje prijazna in je za njo hotela le najboljše, zato so ji dovolili, da se pridruži Ženskemu centru Nyamirambo, o katerem je

najprej slišala po radiu. Prišla je na delavnico, ki jo je Ženski center organiziral za hišne pomočnice, in tam izvedela, da imajo različne brezplačne tečaje za ženske in da se med drugim lahko nauči šivati. Zdelo se ji je, da bi z novimi znanji in veščinami lahko izboljšala svoje življenje in morda pomagala tudi svojim sorodnikom. S tem, kar sedaj zasluži s šivanjem v Ženskem centru, si lahko privoščijo osnovne dobrine, sestrama, ki sta obe starejši od nje, pa pomaga plačevati zdravstveno zavarovanje (stane približno 4 evre na leto).

Njen cilj je, da bi prihranila dovolj denarja, da bi nekega dne imela svojo trgovino v Kigaliju. Prihaja s podeželja, kamor pa se ne bi vrnila, saj pravi, da tam ne bi mogla šivati in prodajati takšnih (modernih) oblačil, kot jih delajo v Ženskem centru v Kigaliju. Gaudence z veseljem šiva zase in bi želela svoje znanje deliti tudi z drugimi mladimi ženskami. Rada bi videla podobnega ženskega centra tudi v drugih krajih.

Prepričana je, da učenje veščin in vsaj osnovni zaslužek pomagata preprečevati tudi prostitucijo med mladimi revnimi ženskami. Meni, da je revnih več žensk kot moških in da te ženske pogosto že izhajajo iz revnih družin, nenačrtovano zanosijo v zgodnjih letih, se zgodaj poročijo ali ostanejo same z

otroki in tako njihovo življenje ne more biti dobro. Pravi tudi, da izobraževanje zaključijo več fantov kot deklet, ker imajo dekleta več težav. Če bi lahko zaključila srednjo šolo, bi bilo njeno življenje sedaj drugačno. Verjame, da so za življenje ključni znanje, veščine in sposobnosti. Ko imaš vse to, lahko gradiš velike zgradbe in infrastrukturo ter govoriš o ekonomskem razvoju. A zanjo je »pravi razvoj« v veščinah in miselnosti.

Razvoj zanjo pomeni, da imajo ljudje pravice, svobodo, da nimajo težav in da lahko otroci hodijo v šolo. Razvoj v Ruandi ji pomaga, da sedaj razmišlja o prihodnosti, načrtuje in varčuje, ne živi več iz dneva v dan. Enakost spolov vidi predvsem v luči družinskega življenja – kot enak odnos do deklic in dečkov v družini, da imajo vsi enake pravice. Meni, da naj v družinah z več otroki, kjer za vse otroke ni dovolj denarja za šolnino, starši ne izbirajo med njimi, komu bi omogočili izobraževanje, ampak naj raje dajo vse v šolo vsaj do stopnje, do katere zmorejo plačevati, da se imajo vsi možnost naučiti vsaj nekaj. Morda bodo kasneje lahko to znanje nadgrajevali. ■

Prispevek pripravljen na podlagi intervjuja.

Pogledi mladih globalnih sosedov iz oddaje Kdo si pa ti?

Foto: Robert Bogataj

Sanskriti Kumar se je rodila v New Delhiju v Indiji. Vztrajno in z veliko mero samozaupanja ter pozitivizma spreminja svoje novo življenje v Sloveniji. Vpliv tradicionalne vzgoje, prirojenih in vcepljenih vrednot ter pričakovanj indijske družbe za življenje tipične Indijke je namreč tema, s katero se spopada tudi v Sloveniji, ki sicer ponuja možnost za spremembe. Spoznanja, ki jo spremljajo na poti novega življenja, posreduje naprej preko svoje kulture, kulinarike in na delavnicah za osveščanje življenjskih vrednot. Njen eksotični videz že od daleč obljublja zgodbe, ki pritegnejo marsikaterega poslušalca. Skozi svojo zgodbo jim posreduje pomembna sporočila, s srčnim upanjem, da nekoč najde dom, kjer se bo počutila doma.

” Z dejstvom, da je svet postal nekakšna globalna vas, se za mlade odpira mnogo izzivov kot tudi prepek. Srečujemo se z mešanjem raznih kultur in ostre meje med njimi se velikokrat tako rekoč brišejo. Z najbolj osnovnimi izzivi, s katerimi se dandanes mlad človek sreča, so, kako preživeti, kako se uveljaviti, se postaviti na svoje noge, najti zaposlitev in začeti kreirati samostojno življenje. Z vedno večjo globalizacijo sveta se za nas veča tudi konkurenca. Prisiljeni smo dati več od sebe kot povprečno, preiti preko lastnih 100 odstotkov in pokazati svetu svojo nadarjenost ter koristnost. Velikokrat so ti procesi kruti, a ker veliko terjajo od nas, se lahko od njih tudi veliko naučimo. Mene so tovrstne izkušnje denimo naučile, kako v ključnih situacijah dati vse od sebe, kako se boriti do zadnjega in nikoli obupati, četudi se sama borim proti velikanski vojski. Takšne vrednote danes štejejo za preživetje, pomagajo ti doseči cilje in mislim, da bi na tem morala graditi tudi naša vlada. Morala bi strmeti k temu, da mlade čim bolj spodbuja k borbenosti, drznosti, pogumu in delavnosti ter podpreti inovativne ideje posameznikov pri nas, ki se zelo trudijo uveljavljati na globalnem tržišču. Menim, da se v Sloveniji pogosto ustvarja zelo negativno vzdušje, kar mlade še dodatno dela pasivne, namesto da bi vsi stopili skupaj, priznali minuse, a tudi potenciala Slovenije, ki jih je zelo veliko, in bi se začelo graditi na le-teh ter se učiti iz starih napak.

Mladi smo polni zagona, svežine, želje po uspehu, zato rej bi državi priporočala slednje: namesto da se nenehno vrti v istem krogu, se ukvarja z zamerami, obsojanjem drug drugega v parlamentu, naj raje svojo pozornost usmeri v nas in čim bolj strmi k podpiranju mladih, saj smo prihodnost tega sveta.“

— Sanskriti Kumar

Foto: Robert Bogataj

KDO SI PA TI?, TV SLOVENIJA

V Otroškem in mladinskem programu TV Slovenija so v sodelovanju s produkcijsko hišo *Tramal Films* pripravili serijo desetih dokumentarnih oddaj *Kdo si pa ti?* za mladostnike in o njih. Predvajali so jo spomladi, ponovitve oddaj pa potekajo v poletnih mesecih. Priprave na novo sezono serije že potekajo, dokumentarne oddaje pa si je mogoče ogledati tudi v spletnem arhivu Prvega interaktivnega multimedijskega portala MMC.

Nova mladinska dokumentarna serija *Kdo si pa ti?* je prvenstveno namenjena mladostnikom, ki jih zanima bogato in raznoliko kulturno življenje vrstnikov in rušenje tabujev, hkrati pa tudi celotni mlajši in starejši generaciji ter strokovni javnosti in širjenju ideje medkulturnosti. Namen serije je skozi zgodbe mladih v sodobnem medijskem jeziku na spontan in nevsiljiv način posredovati spoznavanje bogatega kulturnega izročila, rušiti stereotipe ter spodbujati k strpnosti in medsebojnemu spoštovanju.

Nekateri protagonisti serije so se v Slovenijo priselili pred kratkim ali pa pred več leti, drugi so se rodili v Sloveniji, a jih z drugimi kulturami povezujejo njihove družine. V zgodbah odkrivamo vse plati njihovega doživljanja – od veselih, zabavnih, duhovitih pa vse do resnih tem, ki jih prinaša življenje v »tujini«. Hkrati pa ponujajo pester izbor kulture, plesa, glasbe, kulinarike, športa, ljubezni, šole, prijateljstev ...

Zgodbe Olega, Nicolle, Tschimyja, Ramija, Sanskriti, Vendule, Tita, Jaya, Isabelle in Lucije je poiskala scenaristka Katarina Nikolov, oddaje pa je režirala Siena Krušič. ■

PONOVITVE

31. julij 2015

Tschimy Aliage Obenga je rojen v Sloveniji, ima gabonske korenine, njihova moč pa kakor toplo afriško sonce odseva v njegovih angažiranih raperskih besedilih.

7. avgust 2015

Lucija Ostan Vejrup se je rodila v Sloveniji, del njenih korenin sega na Dansko in severnjaško liberalnost je čutiti tudi v Lucijinem kritičnem odnosu do družbe. V njenem umetniškem izražanju se tesno prepletajo vikinška in slovenska kultura ter znanje tujih jezikov, ki bogatijo multikulturnost.

14. avgust 2015

Oleg Rogoza se je rodil v Donecku v Ukrajini. Razgledan in družbeno kritičen najstnik v Sloveniji živi tretje leto in je tudi odličen glasbenik.

21. avgust 2015

Nicolle Taveras Garcia se je rodila v Santiagu v Dominikanski republiki. Nasmejana najstnica v slovenski prostor prinaša razigran dominikanski temperament, napolnjen z glasbo in plesom.

28. avgust 2015

Isabella Clara Riley je duhovita, nasmejana in družabna mladenka, kot se za Angležinjo spodobi. Kje se kultura domovine njenega očeta Angleža stika s kulturo njene mame Slovenke in kje so razlike?

4. september 2015

Rami Subaie se je rodil v Alepu v Siriji. V njegovih žilah se pretaka tradicija očetovega islamskega sveta, v katero posega mamina balkanska toplina.

11. september 2015

Sanskriti Kumar je leta 2004 prišla v Slovenijo iz Indije, kjer se je rodila. Vrednote, kultura in pričakovanja indijske družbe izzivajo naše kulturne navade.

18. september 2015

Mongkol Kogna Jay se je rodil v Buriramu na Tajskem. Nasmejani mladenič bo med drugim spregovoril o razlikah v šolskih sistemih in jezikovnih preizkušnjah.

25. september 2015

Vendula Kozinova se je v Slovenijo priselila lani. Čustvena Čehinja s svojo slovansko toplino tudi tu neguje svojo ljubezen do konjev.

2. oktober 2015

Tit Gomez Grgič se je rodil v Ljubljani, njegove korenine pa so na Hrvaškem in v Argentini. Tit je izjemno nadarjen za fotografijo in uporabne umetnosti, pa tudi za kulinarične.

Davčna pravičnost za zagotavljanje človekovih pravic

Pop-up davčna oaza v središču Ljubljane – intervencija v javnem prostoru

Nevladne organizacije iz Evrope, Afrike in Južne Amerike so se v okviru projekta Gibanje za davčno pravičnost, ki ga sofinancira Generalni direktorat za razvoj in sodelovanje Evropske komisije, povezale z namenom ozaveščanja o pomenu pravičnih globalnih davčnih politik, ki so eden izmed dejavnikov za doseganje in zagotavljanje človekovih pravic tako v razvitih državah kot tudi – in

predvsem – v državah v razvoju. V slednjih so prebivalci pogosto največje žrtve davčnega izogibanja multinacionalnih korporacij, ki v te države pogosto umestijo proizvodnjo. Delavci so tam izpostavljeni izkoriščanju, okoljskemu onesnaženju, podjetja pa denar, katerega del bi morala nameniti plačilu davkov, izvozijo v davčne oaze, medtem ko produkte (glede na zaslužek) drago prodajo na zahodnem tržišču. Ob prizadevanjih za vzpostavitev pravičnejših

davčnih politik moramo tako pomisliti predvsem na mlade v državah v razvoju in si prizadevati za vzpostavitev življenjskih razmer, ki jim bodo zagotavljale lepšo prihodnost.

Kampanja v okviru projekta Gibanje za davčno pravičnost, v katero je iz Slovenije vključen Ekvilib Inštitut, bo v Sloveniji potekala preko različnih kulturnih in umetniških dogodkov, zato smo projekt združili s programom Globalna SOFA – umetnost za spremembe, ki si prizadeva za vznik kritičnega razmišljanja in predstavlja teren za družbene spremembe v smeri pravičnejše prihodnosti. Ta sporočila pa posreduje skozi različne oblike umetniškega izražanja, kot so gledališče, fotografija in ples. Vsi dogodki so namenjeni mladim, nekateri izključno samo za mlade.

Z mislijo na to ponovno pripravljamo mednarodni fotografski natečaj Skozi objektiv človekovih pravic, ki bo v okviru programa Globalna SOFA – umetnost za spremembe letos potekal že petič. Skozi objektiv človekovih pravic je program Ekvilib Inštituta, s katerim želimo spodbuditi družbeno odgovorno uporabo fotografije kot orodja za zaščito in promocijo človekovih pravic ter za izražanje kritičnega pogleda na globalno družbeno dogajanje. Letošnji fokus natečaja bo davčna (ne)pravičnost, k sodelovanju pa so povabljeni urbani »pohajkovalci«, ki nimajo nujno profesionalne fotografske opreme, imajo pa veselje do branja ulice in kritične prebliske. Rezultat natečaja bo spletna galerija, sestavljena iz fotografij, ki bodo sestavljale natečaj, najboljše fotografije pa bodo postale tudi del potujoče razstave, ki bo pričela pot v Ljubljani letošnjega novembra.

Poleg fotografskega udejstvovanja bo septembra v Ljubljani potekalo tudi usposabljanje po metodah gledališča zatiranih, prav tako z mednarodno udeležbo trenerjev in udeležencev. Gledališče zatiranih, z drugim imenom »gledališče za družbene spremembe«, se uporablja kot orodje za družbene spremembe na individualni, lokalni in globalni ravni, s čimer predstavlja tudi pomembno priložnost za umestitev raznovrstnih razvojnih tem v roke mladih in jih spodbuja k opolnomočenju lastne pozicije.

Prav tovrstno opolnomočenje, torej opolnomočenje tistih, ki navadno niso slišani, se zdi najobetavnejše sredstvo in hkrati cilj za doseganje družbenih sprememb v smeri boljše prihodnosti mladih, ne glede na to, iz katerih koncev sveta prihajajo. ■

Foto: Ekvilib Inštitut

Mladi globalni zagovorniki za socialno pravičnost

Challenging the crisis je evropski projekt, v katerega so vključeni mladi iz šestih evropskih držav – poleg Slovenije še Irska, Grčija, Italija, Španija in Portugalska. Glavni namen triletnega projekta je mlade spodbuditi h kritičnemu razmišljanju o evropski krizi v kontekstu globalnih soodvisnosti, pa tudi k temu, da bodo postali aktivni zagovorniki socialne pravičnosti. V Sloveniji projekt izvaja SLOGA – platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč.

Namen projekta je predvsem usposobiti mlade iz zadolženih držav v Evropi, da postanejo aktivni zagovorniki socialne pravičnosti, delujejo in skupaj prepoznajo ter premagajo težave, s katerimi se srečujejo zaradi gospodarske krize.

Mladi si želijo opolnomočiti ljudi iz zelo zadolženih držav članic Evropske unije (EU) za njihovo večjo podporo solidarnosti in globalni soodgovornosti navkljub težki gospodarski ter socialni situaciji v njihovih državah. Evropejce želijo spodbuditi k pridružitvi peticiji za evropsko leto socialne pravičnosti in ekonomije, ki je potrebno za ozaveščanje javnosti o pomembnosti pravične in vzdržnostne ekonomije, socialnega podjetništva, etičnega bančništva, trajnostnega razvoja, zelenih delovnih mest ...

V času pomanjkanja v Evropi se zlahka osredotočimo le na krizo doma in pozabimo na širša globalna vprašanja. Možna pot iz

Foto: SLOGA

dolžniške krize evroobmočja, ki je že uhojena v Evropi in v državah globalnega juga, je socialna in solidarnostna ekonomija, ki predstavlja alternativno razumevanje ekonomije in postavlja ljudi na prvo mesto. Njene glavne vrednote so človekove pravice, demokracija, solidarnost, vključenost, raznolikost, trajnostni razvoj, enakopravnost, pravičnost in pravica za vse. Vključuje organizacije in podjetja, ki imajo jasne in različne ekonomske, družbene ter pogosto okoljske cilje; podjetja, ki vključujejo različne stopnje in oblike kooperativ, podjetniške in solidarnostne odnose med delavci, proizvajalci ter potrošniki; podjetja, ki izvajajo demokracijo in spodbujajo samostojnost ter samoupravo na delovnem mestu. Socialna in solidarnostna ekonomija vodi do vključujoče ekonomije, ki temelji na družbeni pravičnosti, vključuje kooperative, tradicionalne združniške oblike, organizacije s pravično trgovino, etične banke, združenja delavcev

sive ekonomije, skupnostne valute, mikrofinančne skupine in kreditne zadrage.

Mladi, vključeni v projekt, ki ga v Sloveniji financirata Evropska komisija in Ministrstvo za zunanje zadeve, so se zato odločili, da bodo socialno in solidarnostno ekonomijo predlagali javnosti in političnim odločevalcem kot možno rešitev iz krize. Zato z različnimi akcijami, zbiranjem podpisov peticije in ozaveščevalnimi akcijami želijo, da politiki in politični odločevalci umestijo socialno in solidarnostno ekonomijo na politično in gospodarsko agendo, da bi EU do leta 2018 imela evropsko leto, posvečeno socialni in solidarnostni ekonomiji. ■

Zavod Krog in Slovenija v Jordaniji s projektom Jordanija skozi oči otroka

Foto: Zavod Krog

Zavod Krog, slovenska nevladna organizacija, se je po večletnem delu na Zahodnem Balkanu in v Afganistanu preselil v arabski svet, in sicer v Jordanijo. Tam ob podpori Ministrstva za zunanje zadeve Slovenije izvaja 1,5-letni projekt Jordanija skozi oči otroka, katerega cilj je promocija otrokovih pravic.

Tako kot v drugih arabskih državah so najmlajši tudi v Jordaniji za vsakega starša in družino na splošno veliko bogastvo. Vsaka mati in oče se trudita, da bi otroku omogočila prijetno otroštvo in razvoj potencialov ter mu zagotovila najboljšo prihodnost. Kljub temu pa v Jordaniji številni otroci ne odraščajo v okolju in družini, ki bi to omogočala. Temu botrujejo številni vzroki. Zaradi slabe gospodarske situacije in dragega šolanja nekateri že od malih nog delajo, kršenju pravic in diskriminaciji so izpostavljeni predvsem najmlajši iz ruralnih območij, invalidi ter palestinski otroci in otroci beguncev, v zadnjih štirih letih predvsem beguncev iz Sirije.

Žrtve socialne izključenosti in diskriminacije pa so tudi nezakonski otroci, ki se jim starši zaradi stigme velikokrat odpovedo. Za te otroke skrbi jordanska organizacija *S.O.S. Children's Villages*. Slednja z Zavodom Krog izvaja projekt Jordanija skozi oči otroka, ki poteka na območjih Amana, Irbida na severu in Akabe na jugu države.

Na začetku projekta, septembra 2014, je bilo izvedeno uspešno celostno 10-dnevno usposabljanje mentorjev na področjih otrokovega razvoja in pravic. V sodelovanju z lokalno partnersko organizacijo *S.O.S. Children's Villages* je Zavod Krog na usposabljanje povabil več kot 15 mladinskih delavcev, psihologov, socialnih delavcev iz celotne Jordanije (iz območij Amana, Irbida na severu in Akabe na jugu), od katerih so vsi uspešno zaključili usposabljanje.

Usposabljanje je zajelo širok spekter tematik. Udeleženci so najprej pridobili novo znanje s področja otrokovih pravic in metod poučevanja otrokovih pravic. V nadaljevanju usposabljanja so naslovili različne

vidike otrokovega razvoja, od telesnega, čustvenega in mentalnega. Slednjemu, bolj teoretičnemu delu, pa so sledili dnevi s praktičnimi vajami v okviru delavnic za razvoj življenjskih veščin pri otrocih in mladih. Proti koncu usposabljanja so udeleženci preko praktičnih in izkusvenih vaj pridobili znanje ter veščine, potrebne za vključevanje otrok v proces analiziranja, načrtovanja in evalviranja aktivnosti in projektov, ki vplivajo na njihovo življenje in razvoj.

Kljub intenzivnosti usposabljanja so udeleženci ob koncu izrazili veliko zadovoljstvo s treningom, kar se je pokazalo tudi zadnji dan med evalvacijo, v kateri so vsi kljub utrujenosti resno sodelovali. Da je bilo usposabljanje uspešno, so gotovo pripomogli predavatelji in strokovnjaki z dolgoletnimi izkušnjami na svojih področjih.

Znanje, ki so ga predali, sedaj novi trenerji uporabljajo v praksi. V drugi fazi projekta, novembra in decembra lani, so namreč v svojih krajih izvedli niz delavnic za starše, v katerih so se dotaknili predvsem vprašanj otrokovega razvoja in spoštovanja njegovih pravic.

Po zaključku teh delavnic pa so prišli na vrsto tudi otroci iz območij Amana, Irbida in Akabe, za katere je bilo organiziranih 16 delavnic. Te so obsegale praktične delavnice za razvoj življenjskih spretnosti, kot so komunikacijske veščine in timsko delo, kreativnost in reševanje problemov, pravice in dolžnosti otroka, načine zaščite pred zlorabami, načrtovanje akademske in poklicne poti ...

Otroci so bili po navedbah njihovih trenerjev nad delavnicami navdušeni. Po njihovih besedah so otroci imeli radi zanimive vsebine in razgibane vaje, ki so jih izvajali na delavnicah, poleg tega pa so delavnice razbile rutino in prinesle nekaj novega v življenje otrok. Okoli 30 otrok v Amanu, 28 v Irbidu in 40 v Akabi po zaključku delavnic sedaj načrtuje manjši dogodek na temo različnih otrokovih pravic v vseh treh mestih. ■

Medkulturni dialog v puščavi

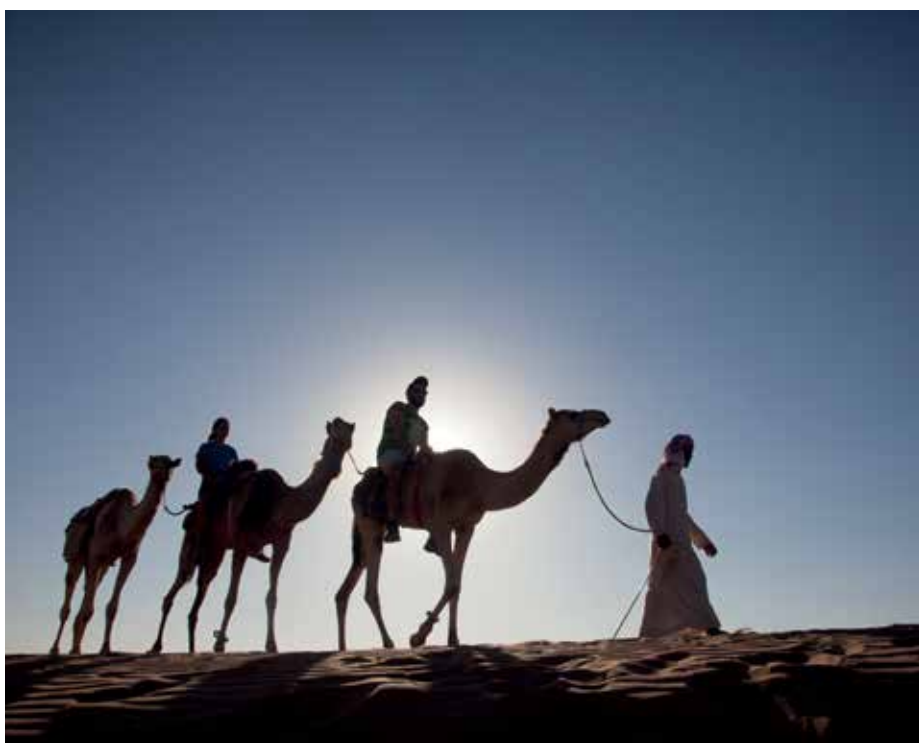

Foto: © Sim Davis, @simdavisphoto

Connecting Cultures je inovativna izobraževalna pobuda, ki spodbuja neposreden dialog med mladimi z Zahoda in arabskega sveta preko kratkih potovanj v omansko puščavo. Cilj dialoga je praznovati kulturno raznolikost, razbijati stereotipe, prepoznati skupne vrednote in tako spodbujati razumevanje in zmanjševati polarizacijo kultur.

Connecting Cultures poteka v tesnem sodelovanju z UNESCO, v Sloveniji sodelovanje v programu koordinira Slovenska nacionalna komisija za UNESCO. Kot pravi Gašper Hrasitelj, namestnik generalne sekretarke Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, je »Connecting Cultures mednarodno priznan projekt, med drugim s strani Združenih narodov (United Nations Alliance of Civilizations), odobril pa ga je tudi UNESCO v tesnem sodelovanju z omanskim ministrstvom za šolstvo. Gre za enega izmed vodilnih in inovativnih projektov civilne družbe na svetu. Slovenska UNESCO komisija je do danes izbrala 14 mladih Slovencev, ki so se udeležili srečanja z mladimi iz evropskih in arabskih držav.«

Pobuda je organizirana od leta 2004 in poteka trikrat letno z 18-imi mladimi, 9 iz arabskih držav in 9 iz Evrope. Udeleženci so izbrani glede na potencial, ki ga imajo za premagovanje razlik v družbi in vplivanje na druge; družbeni status in akademske sposobnosti niso pomemben dejavnik pri izbiri udeležencev.

S tem ko projekt *Connecting Cultures* mlade popelje v odročne kraje, omogoča usmerjen in neposreden dialog med mladimi oblikovalci javnega mnenja v nevtralnem okolju. Mladi naslovijo (ne)razumevanje kultur, kako lahko mladi pripomorejo k zmanjševanju nerazumevanja med kulturami, kateri so vzroki ekstremističnih dejanj v naših družbah in kako lahko te vzroke naslavljamo. Neposreden učinek projekta je manjša skupina motiviranih posameznikov, ki se domov vračajo z razširjenimi pogledi in še leta potem služijo kot nosilci pozitivnih sprememb in multiplikatorji, ki ideje in prakse medkulturnega dialoga iz omanske puščave prenesejo in prilagodijo lokalnemu okolju. ■

” Naš svet se je že dolgo tega spremenil iz kolaža odmaknjenih skupnosti v medsebojno povezano mrežo globalnih tokov ljudi, blaga, kapitala, idej in toplogrednih plinov. V primeru neodzivanja na povišanje morske gladine se bodo celotna mesta potopila, s čimer se bodo ogrozili normalni vzorci trgovanja, migracij, vremenskih pojavov in nalezljivih bolezni. To bi predstavljalo nepredstavljive posledice za življenje najbolj ogroženih skupin, vključno z otroki in mladimi.

Hkrati so mladi dandanes vedno bolj povezani s svojimi vrstniki v tujini, kar jim omogoča vse večje zavedanje o obstoječih izzivih. Connecting Cultures in podobne pobude pomagajo razvijati skupno skrb za dobrobit ljudi, ki presega meje nacionalnih skupnosti in spodbuja mednarodno sodelovanje ter naslavljanje zgoraj omenjenih transnacionalnih izzivov.“

— Ville Majamaa, udeleženec programa

